

Nro 15.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Februariusnak 20-dik napján 1795.
esztendőben.*

Hadi Környüállások.

Azt írja Gr. Clerfayt hadi Tármester Mühlheimi kvártélyából Feb. 4 ik napján, hogy az Angliai seregeknek a' Transisalina tartományból, nevezetesen pedig Campenből és Zwolból lett ki költözések után, mingyárt fegyverbe öltöztek a' Jakosok, le hányták hivatalyaikból az előbbi előjárókat, 's másokat emeltek helyekre, mindnyáján a' Frantzia részre hajlottak, és töbnire fel rakták a' három színü cokárdát, avagy bokrétát — hogy mind Elburgba Geldriában, mind Cempembe bé mentek a' Fr. seregek.

Illyen környülállások közt, kéntelen volt Gr. *Walwoden* Hannoveránus Generál, a' kormánya alatt lévő haddal *Daventri*st oda hagyni, és rész szerént az *Ems* vize jobb partyára, rész szerént pedig a' *Münsteri* püspökségbe menni, 's ottan vigyázni a' környülállásokra — *B. Alvinczy* hadi Tármaster is, kinek *corpusa* eddig az *Isseltól* fogva *Zütfanidig* cantonirozott, oda hagyta azon fekvését, 's *Cliviába* menvén, armádiájának jobb szárnyát, a' *Walwoden* *corpusának* bal szárnyával ölzve kaptsolta. — Végte're azt is jelenti Gr. *Clerfayt*, hogy azon a' környéken az el kezdődött lagy időt, ismét kemény hideg követte.

A' Német Birodalombéli közönséges levelek ekként beszélgetnek a' jelenvaló hadi környülállásokról:

A' *Rénusnak* alsó vidékéről Jan. 30-ikán. A' Frantzia forpóztok egynéhány óranira vagnak *Wéseltől*, és már most egyetlen egy levelet sem lehet miattok *Emmerichbe* küldeni — Az *Utrecht*i és *Amsterdami* szomorú változás után, nem akarván a' *Gorcumban* lévő katonai őrizet a' Hollandiai armádiának dallján tántzolni, a' mely t. i. kéntelen volt fegyveret a' Frantziák előtt rakni, 36 órát marsirozott egy húzomban a' német tenger kebelének el érhetése véget, hat óráig utazott a' tenger jeges hátán, 's végte're szentsésszen el jutott *Zwolba*, *Schalmersdorf* Obró-lajtinántnak vezérlése után — A' Frantziáknak *Amsterdámba* lett bé menetelekkor annyira meg részegedtek az örömnök bódító hora miatt az ott lévő patrióta lakosok, hogy azt sem tudták, mivel, és miként találhassák kedveket a' győzedelmeseknek. — Az oda elsőben bé marsirozott, 6000 emberből álló Fr. *colonnét* kevésnek tartották, az általok egybe gyűjtött ajándéknak közöttől leendő ki ösztogatasára. Mingyárt akkor 20000 forintot ajándékozták meg őket, holott egy oly város, mint *Amsterdám*, mellynek lakosai 300 ezer emberre számláltanak, nyársakkal, fejszékkel, és botokkal is agyon verhettek volna

a' Frantziákat, hogyha szíves indulattal viseltettek volna hazájokhoz, és az *Orániai* hertzei házhoz.

Münsterből iratik *Febr.* 1. ső napján, hogy már az *Yssel* folyó vizén is által ment, és mind jobban jobban ki terjeszkedett a' Westfaliai kerületben a' Frantzia északi ármádia — Már *Zütphániát* is el foglalta, holott. örömmel fogadtattott a' bódúlt lakosok által. Bezzeg itten tellyesedik bé ama magyar példa beszéd: *A' szükségben az ördögnek is szövétnekeket kell gyújtani.* Az Anglusok *Osnabrükbe* tették által fő kvártélyokat. Ide várattatnak a' *Hassiai* és *Walloni* seregek is, (*Wallonéseknék* neveztetnek azok az Austr. Belgiomi nemzetek, mellyeknek anya nyelvek, a' régi Frankusoknak nyelve, mint p. o. az *Artesiai* Grófsagnak, *Hannoniának*, *Namurnak*, *Luxenburgnak* és *Limburgnak*, nem külömben *Flandria* és *Brabantzia* némelly részének lakosai). Vége hofszla nints a' marsirozó katonaságnak. — Minden idegen embernek ki kell a' városból költözni.

Weselből iratik, hogy a' Frantziáknak *Doesburgba* lett menetelek előtt, az egész ott lévő Cs. Kir. tábori magazinum *Dorstenbe* vitetett által; hogy mingyárt azután generál marsch fuvatott, és minden ott 's körül belől cantonirozott Austriai seregek útnak indultak; hogy az egygyesült Fr. és Hollandiai seregek *Jan.* 29 ikén mentenek bé *Zütfaniába*; hogy *Amsterdámban*, mindent assignatákkal fizessenek a' Frantziák; hogy *Februariusnak* közepén hat gyalog, és három lovas Hannoverai regimentek fognak a' *Hoyai* és *Diepholtzi* Grófságokba indulni (mind a' kettő a' Westfaliai kerületben fekszik); hogy 20000 *Hafzszusok*, 6000 *Braunsveigusok*, és egynehány ezer *Saxok* fogják magokat amahoz tsatolni; hogy Gr. *Oynhausen* Hannoverai Generál, *Jan.* 29 ikén Londonba utazott; hogy 40 hadakozó hajóval fogják a' Hollandusok a' Frantziákat segíteni; 's

velek együtt *Pith* minister látogatására menni. Hogy *Amsterdám* mostani commendánsa *Kraijenhoff* egy legyen azon Hollandiai patrióták közül, a' kik a' múlt esztendőben *Octob. 11* ikén fogóságba vettek az akkor bé adott, és a' Hollandiai constitutióznak reformatióját tárgyazó instanczia miatt.

Bremából (az alsó Saxóniai kerületben fekvő Imperialis szabad város, *Mind-nhez 10*, *Hämburghoz 12* mérföldnyire vagy on) írják, hogy már a' *Groningai* tartományba is bé nyomultak a' Frantziák, és hogy *Groninga* városában a' régi magistrátust el űztek, 's újjat választottak a' lakosok; hogy a' *Hágában* volt Pruszszus, Orosz, Spanyol, és Portugallus követek, oda, t. i. *Bremába* mentenek legyen; hogy a' Hollandiai helytartó fejedelem tulajdon keze alá irásával kötelezte magát, mind magára, mind maradékaira nézve, hogy soha leg kissebb praetensiót sem fog többé tenni el hunyt ősei által keresett jussai iránt. (Hogy önként mivelhette volna ezt, tellyes séggel nem lihettyük.)

Francherából Jan. 26 ikán. Többnyire minden Hollandiai várások követték *Amsterdám* példáját, meg tsinálták a' revolutiót, és mint baráttyaikat, úgy fogadták a' Frantziákat. — Még *Enkhuysen*, északi Hollandiának igen szép és népes városa, és az *Orániai* háznak leg buzgóbb baráttya is a' patrióták mellé állott. De nem csak, hanem *Hága* is, a' helytartó fejedelemnek, és a' Hollandiai respublika fő kormány székének lakó helye. — Az itten támadható zenebonának, és vérontásnak el távoztatására, egynehány ezer emberrel, maga ment *Pihegrü* Generál — A' többi Belgiomi tartományok is rész szerént követték, rész szerént még ezután fogják követni *Utrechtet* és *Hollandiát*. — *Groningában* sok ifjú ember öléve ütötte magát, és kevésbe múlt el az *Oránianusok* és patrióták közt a' véres veszekedés. — Itten is el bortsátatott szolgálattyából az eddig

volt polgári katonaság, 's az előbbeni vitétt visfza. — Egyedül *Frislandia*, mellynek lakosai nem Oranianusok ugyan, de jó arisztokraták, nem akarja magát a' Hollandiába bé vétetett revolutióra meg határozni. — *Leovárdiában Jan. 23 ikán* dob szó alatt hirdettetett ki, hogy minden vigyázatban tartsa magát, mivel ha tűz talál a' városban támadni, a' bé fagyott kutak és vizek miatt, lehetetlen lészzen azt el oltani. Egész éjjel utzárol útzára jártak a' fegyveres polgárok — Attól is tartottak némelleyek, hogy a' rartománynak közönséges kalzszája el ragadtatik — A' jó vigyázás mellett semmi szerentséltenség nem történt.

Lingenből, a' Westfáliai kerületnek Ems folyó vize mellett fekvő szép és népes városkájából Jan. 28 ikán. A' sok fel 's alá, keresztül kossúl marsirozó truppoknak soksága miatt nem is lehet utazni, 4—5000 Anglus katona, és sok nehéz ártilleria szállott vidékünkön kvártélyba — Tegnap este és ma reggel az ide hozatott betegek az Evangelicusok, 's Reformátusok templomaikban és a' deák, 's más iskolákban rakattak le, kiknek többire kezeiket és lábaikat rontotta meg a' szörnyű hideg. — Ma reggel a' *Dumpesch* nevet viselő, és emigrált Frantziákból álló hufzár regement marsirozott városunkon keresztül. Olly nagy zürzavarral volt ez a' hátrálás öszvé köttetve, hogy még most is szüntelen jönnek az el tévelyedett, és regementeiket kereső katonák.

Egy más, ugyan *Lingenben Jan. 29-ikén* költ levél ekként beszél: Az *Ems* vizén túl lévő nehéz ártilleria olly számos, hogy lehetetlen volt azt ma a' vizen mind által hordani — Az Angliai armádiának fő kvártélyát *Münsterbe* teszik által a' közöntéges hírek — Bagazsiája, és ártillériája *Badbergbe* vitetik.

Osnabrück Jan. 28 ikán. Kétség kívül a' mi püspökségünk is (a' mostani Osnabrücki püspök a' Yorki hertzeg. A' Westfáliai békesség szerént, egyszer Catholikusnak, mászszor Protestánsnak ada-

tik ennek a' secularisáltatott püspökségnek jövedelme — A' *Yorki* hertzeg protentáns, nevezetesen Angliai vallású) meg fogja a' jelenvaló háborúnak súlyát érezni, mivel mind az Anglus és Hannoveránus, mind a' Cs. K. seregek itten mennek által — Most is olly tömve van városunk lovval, emberrel, és tábori bagázsiával, hogy allig lehet miatta meg fordúlni — Négy naptól óta az Artésiai Gróf is, néhai XVI Lajosnak testvére nállunk múlat, hanem leg közelebb Pymontba fog utazni. A' Hanuoveránusok, Hafszzusok, és Austriakusok a' Müntéri püspökségben lélznek téli kvártélyon — Az utólsóbbaknak fő kvártély a *Münster* városába fog által tétetni. És így, vége vagyon a' téli campániának.

Német Birodalom.

Egy Cs. K. Officir, a' ki módot talált a' Luxenburgi várból való ki jövetelre, és sok veszedelmes tevé'gyései után, szerentséssen eljutott a' Rénu'i Cs. K. ármádiához, azt beszéli, hogy a' Luxenburgi katona örizet egészséges, friss, semmi szükségét nem szenved, és mind ennek, mind a' lakosoknak egészlen a' jövő Májusig való eleségek légyen, és hogy az ott lévő Cs. K. seregek ki ütöttek ugyan a' körül belől fekvő Franciaakra, de egy kevés veszteséggel vízfza vettek.

A' múlt hólcapnak 24 ikén egy pro memoriát adatott bé a' Regenspurgi Imperiális Gyűlésnek a' *Spirai* püspök hertzeg, mellyben ellene mond a' *Condé* hertzeg corpora oda lett bé kvártélyoztatásának, következő okokból: 1) mivel sem nem Cs. Királyi, sem nem Német Birodalombéli corpus, és így ellenkezik annak bé kvártélyoztatása az Imperium constitutiójával — 2.) szökőködik jó fenyíték nélkül. 3.) még jobban fel fog az által az ellenségnek haragja gerjesztetni, következésképen a' még szabados Spi-

rai püspökségbéli helységek is veszedelembé esnek miatta.

A' fellyebb említett hólnapnak 26-ikán egy különös parantsolatot hirdettetett ki az Angliai király Hannoverai tartományában, mellyben, 1.) keménnyen meg tiltatik a' gabonának idegen tartományokba való ki vitetése, és el adatása. — 2.) azoknak az idegen kereskedőknek, a' kik a' *Weser* és *Albis* folyó vizeken másuvá gabonát hordanak, szabad által vitelről való passusnak adatása. 3.) Azoknak a' kik ezen parantsolatot által hágándjak, gabonájok confiskáltatni, a' denunciásoknak pedig a' confiskáltatott jószágoknak fele fog adattatni.

A' *Regenspurgi* Diétára ismét az a' projectum adattatott bé, hogy minden Német Birodalombéli tudós, és titkos társaságok töröltessenek el, melly noha már egyszer meg vettetett, de még is meg nem szűnnek néhány imperiális fejedelmek annak sürgetésétől.

Olasz Ország.

Az Olasz Országi Fr. ármádiához küldetett Generál *Scherer* minden tehetségét annak jobb lábra leendő állítatására fordította; hanem jól meg vizsgálván annak állapotját, világosan meg irta a' köz Jóra ügyelő Commissiónak, hogy hanemha másképen organisáltatik, lehetetlen léfzen azt meg jobbitani, a' mellyre nékie tellyes hatalom is adatott — Még mostan is nagy pusztítást tesznek az ott lévő seregeknél a' tábori nyavalyák — Ezeknek meg fojtása végett kemény parantsolat küldetett a' tábori orvosokhoz.

A' múlt hólnapban *Genovába* jutott Spanyol kurir azt a' hirt vitte oda magával, hogy a' *Rosás* alatt lévő Spanyol flottából egy 74 ágyús hajót süllyesztett el a' tengeri szélvelz, egy 80 ágyúst pedig nagyon meg károsított. Továbbá, hogy minden égő matériát öszve gyűjtönek azon a' vi-

déken az ostromló Frantziák, az ottan lévő Spanyol flottának meg gyújtására.

A' *Maylandi* hertzeg kis afzszonyt, a' Palatinátusi Választó fejedelemnek mátkáját maga az édes atya fogja *Insprukba* késérni, a' hol t. i. fog lenni a' mennyegző —

Egy minap, *Barcellónából Genuába* ment Spanyol hajó, azt a' kedvetlen hirt vitte oda magával, hogy a' *Rosás* mellett lévő kastélyt el foglalták a' Frantziák; hogy a' Spanyol seregek a' hajókra futottak; hogy 17 hadakozó Spanyol hajók magokat vízszá húzták, és hogy három hajónál több nem maradt *Rosásnak* védelmezésére, ezeknek pedig lehetetlen lészen sokáig az ostromló ellenségnek ellent állani.

A' Nápolyi levelek is panaszkodnak a' jelenvaló télnek keménysége ellen — Egy olly Országban, a' mellyben rend szerént tsak egy hólnapig tart a' tél, abban is pedig senkinek sints a' hőrrrel bellett köntösre, és farkas bundára szüksége olly kemény, olly hosszú tél, 's olly nagy hó volt, a' minéműekre a' mostan élő emberek éppen nem emlékezhetnek. — A' kemény télnek alkalmatlanságán kívül, a' Nápolyi révekből ki repült, 's útjokban el süllyedett hajóknak szerenetséltenségéről szólló szomorú hírek is hideg vétéjtéket okoznak a' kereskedőknek. — A' múlt hólnapnak 27 ikén, a' Wallisi hertzeg születésnek emlékeztető napján, pompás vendégséget készített a' Nápolyi király, mellyre nem tsak az ott tartózkodó Anglus kavallérok, hanem a' királyi udvarnál rendkívül való kedvességben lévő Cs. K. követ *Gr. Eszterházi* Ferentz és familiája is el hivattattak.

Frantzia Ország.

A' Párisi Conventnek tagjai különböző értelemben vagynak a' hadakozás és békesség felől. — A' *Roberspiere* maradékai, nem Európának

tsendességére, nem is hazájoknak boldogságára, hanem tulajdon hazánokra függetlenségelméjüknek szemeit, még most is a' hadakozásnak folytatását sürgetik. Ellenben mások, a' kik az egész emberi nemzetnek javát kívánják — a' kikben az emberi érzékenység meg nem óltatott egészen, szüntelen a' békességet óhajtják — Jan. 30 ikán tartatott gyűlésben, hofszas, és valósággal gyökeres beszédet mondott a' d' Anglasi *Boissy*, a' Fr. republikának politica környülállásairól. — Meg záfolta azokat, a' kik mind magokat, mind másokat el hitették arról, hogy mind addig le nem akarja a' Fr. nemzet fegyverét kezéből tenni, míg minden Európai Birodalmaknak kormányát fel nem forgattya, míg magához hasonlókká nem teszi azokat. — Mutassuk, bizonyítsuk meg, *úgymond ő*, hogy mi hajlandók vagyunk ellenségeinkel való meg békélésre, mindenkor kézek a' békességre, de koránt sem a' töllök való félelem miatt, nem is olly véggel, hogy győzedelmeknek pályájában imillyen amollyan fel tételek által magunkat meg akadályoztatni engedjük. Eppen abban a' szempillantásban, a' mellyben Európa kints tárába, Hollandiába bé nyomúlnak győzedelmesseregeink, és rövidebb idő alatt meg fogják azt hódoltatni, mint a' mennyi idő alatt által mehetne azon az utazó, ebben a' szempillantásban, *úgymond*, kinállyuk meg meg győzetett ellenségeinket a' békességnek olaj ágával.

Azután futó, de éles szemekkel által futotta az Európai szövetséges fejedelmeknek politikáját; meg mutatta a' békességnek közel létét; de azt is, hogy a' jövőben következhető ellenségeskedéseknek el távoztatására, a' Fr. republika határainak bátorságára, és a' jelenvaló háború által meg károsított lakosoknak meg vigasztaltatásokra, merre bizonyos határainak kell lenni a' Fr. republikának; e' nélkül lehetetlen volna nekük tsendességben élnünk és maradnunk. Utollyára azokat kívánta meg záfolni, a' kik az mondják, hogy mi vel semmi állandó kormánya nintsen Fr. Ország-

nak lehetetlen avval más fejedelmeknek békeséges tractára lépni. — A' mi kormányunk, *úgy mond ő*, azoknak kezeknél vagy on, a' kiknek igazgatására bizta azt a' Fr. nemzet, a' kiknek hatalmat adott a' hadakozásra, és békeségnek szerzésére. És vólt e' ennél nagyobb hatalommal fel ruháztatott követ valaha, t. i. a' Conventnél? Azzal is vádolnak; *úgy mond ő tovább*, ellenségeink, hogy tellyességgel jót nem álhatunk, nem lelelhetünk, a' nemzetekkel kötötendő tractáinknak állandóságáért? holott a' mi kormányunk a' nemzetnek akarattyában, hatalmunk az igazságban, kezességünk betsülletünkben, és egy szabadságra vágyodó nagy nemzetnek bátor távében áll. Miképen kételkedhetek arról, hogy egy olly rajtatok diadalmaskodó nemzet, mint mi vagyunk veletek alkura ne léphetne?

Boissynek ezt a' kétségtető beszédét kéz tapsolással fogadták a' halgatók. *Bourdon de l'Orse* így szólott: Melly nagy dítsőségére fog, *úgy mond*, nemzetüöknek szolgálni, hogyha ezt mondhattya ellenségeinek; Itt vagynak magátót a' természetől nekünk rendeltetett határok; én ugyan a' természeti igazság szerént fogom tselekedetemet intézni, de jaj annak, a' ki engemet meg támadni mérészel! Én ugyan minden birodalom constitutiója eránt tisztelettel leszek, de jaj annak, a' ki abba kívánnya magát elegyéteni, a' melylyet én magamnak választottam. Vagyon egy nemzet mellynek határa hatalmamban vagyon, de ennekutánna fogja ez tapasztalni, hogy én betelleyesítem ígéretemet. Végtére azt kívánta, hogy mind az ő, mind a' *Boissy* beszéde nyomtatás által tétetessenek közönségesekké, és határozatassanak meg a' Fr. respublikának jövendőbéli határai, mellyet maga a' Convent is jóvá hagyott és el is végzett.

Ezek után *Dūbois Crance* tudósította a' Közjórá ügyelő Commissiónak nevében a' Conventet, a' Fr. sespublika jelenvaló hadi erejéről. Ő egy

millió és száz ezer emberből állani mondotta a' Fr. ármádiákat. (Hogy a' háborúnak kezdetétől fogva ennyit állított ki a' Fr. respublika, könnyen meg engedhettyük; de hogy most annyi lehessen talpon, ezt ugyan tagadjuk.) Az Olasz Országí ármádia vette vilfza *Lyont* és *Tulont*; e' nyomta hátrább a' Pedemontzi seregeket.

Az északi ármádiának kellett *Condét*, *Valentziát*, és *Landreczit* vilfza venni — most pedig, minekutánna déli tartományaink le tsendesedtek, az Austr. 's Frigyes Belgiom hatalmunkban vagon, és a' Rénus vize birodalmunknak határa, mit nem lehet reménylenünk?

A' jelenvaló háborúnak ki ütésétől fogva 24 Generálisaink estenek el a' viadalokban — 16 holt meg természetes halállal, és maga keze által; 57 et guillotiniroztattunk és lövettünk agyon; 21 esett fogságba, 24 költözött ki — a' tífzsegeiktől meg fosztattaknak, fogságba vetteknek, 's azoknak, kikről semmit nem tudunk, 278 ra megy a' számok; mostan pedig 230 vagon ármádiáinknál valóságos szolgálatban. A' múlt hónapban 50 millió livrát vettünk bé, 268 milliómotadtunk ki — A' Convent két milliómot rendelt a' policiára, ugyan annyit a' föld mivelésre és mesterségekre, a' kereskedésre, és ármádiáinknak szükségére 300 milliómot, a' közönséges munkákra 15- a' szükölködök segítségére 30- a' póstákra és által szállításokra 80- fegyverre pedig és puska-porra 25 milliómot — Valósággal szép summa, tsakhogy könnyebb papirosra fel irni, mint a' közönséges kalfszából ki venni.

A' sárkány fejü és indúlatú Jakobinusok naponként mind több több gondot okoznak a' köz Jóra ügyelő Commissionak. *Marsiliában* ismét fel emelték fejeiket, és azon munkálódnak, hogy háborúságot indíthassanak a' hazafiak közt. — E' tárgyról hoszszas jelentést tett *Clauzel* a' Convent előtt *Jan.* 26 ikán, mellynek rövid értelme ez, hogy a' Jakobinusok erőszakosan fel akarják előb-

bi öldöklő alkotmányokat állítani; hogy közönséges pártosságra serkengetik az oda való népet; hogy a' *Marsiliai* criminále fórummal, és 3 nemzeti biztossal igen otsmányúl bántak; hogy nagy vendégséget üivén magok közt, a' jövő hónapnak egészségéért ittak, és ezt ki'tozták: *Ellyenek a' Jakobinusok, és a' hegy!*; hogy egy Izá pira sem titkollyák gonosz feltételeket, világosan azt befezzelik, hogy nem soká fogna az igaz pátriótának el nyomtatása tartani; még most is azzal bizelkednek magoknak, hogy valamint ennekelőtte, úgy ennekutánna is emberi fejekkel labdázhatnak, eddig, *úgy mondnak*, tsak bokáig jártunk a' vérben, de ennekutánna térdig valóban fogunk gázolni 's a' t. Az ettől való félelem miatt, sok jó maga bíró kereskedők, és fabrikánsok paszszust vesznek az ott lévő nemzeti biztosoktól, 's ki költöznek honnyaikból. Leg inkább rettegnek a' tsendes lakosok attól, hogy minden fegyver a' Jakobinusok kezében vagyon, a' kik, semmi katona őrizet nem lévén a' városban, minden ellentállás nélkül, véres fördöbe füröszthetik a' velek egyet nem értőket. Egyedül abban helyheztetik reménységeket, hogy a' város kormányzója a' mértékletes alkotmányhoz ragaszkodott, és hogy a' *Sz. Jánosi* erősségben 4000 flinta vagyon letéttve, a' mellyeket, hogyha a' környüllállások kivanándják, ki lehet a' jó szivű lakosok közt osztani.

Felettébb meg indúlt a' Convent e' tudósításnak hallásán, és leg ottan következő tizke yekből álló végzést adott ki: 1.) A' további reudelésekig vetessen ostrom alá *Marsilia*. 2.) Ismét állitasson fel *Aixben* a' Rhodanusi osztálynak kormányzója, és criminale forumja, és minzeti biztosokat meg sértő embereket. 3.) Mint hogy *Espert* nemzeti biztos a' pártosok ellen meghatározott processust félbe szakasztotta, újra kezdetlessen az el. 4.) Mind ő, mind az ő tizti tár

sa *Eskudier* mennyenek vizsgálja Párisba, 's számoljonak magok viseletéről a' köz Jóra ügyelő Commissió előtt. 5.) Ezen végzéseknék bé telyesítetések végett küldettessenek nemzeti biztósok a' Rhodanusi Osztályba és a' közép tengernek ki kötő helyeibe, addig is pedig rendkívül való kurir által küldettessen meg *Marsigliába* 's a' t.

Lengyel Ország.

Subof Valerián, Orosz Generál Lajtnant, Jan. 26 ikén vizsgálja indult Petersburgba — A' lábán kapott sabet annyira vitték alkalmas seb-orvosai, hogy már most mesterséges falábon, melyet Angliában készitetett, alkalmatossan járhat — Ennek az ifjú vitéznek, egy szép palotát ajándékozott Pétersburgban az Orosz Császárné. *Arsenief* és *Hertz. Gortschakof* Orosz Generálokat a' veres sas czimerű vitézi rendel ajándékozta meg a' Pruzsziai király — *Diwof* Orosz követség titoknokja bizonyos dolog végett Krakoviába utazott — A' Kurlandiai hertzeg Jan. 25 ikén Petersburgba ment az Orosz Császárnénak hivatalyára — *Repnin* hertzegné és *Liewen* Generálné udvari dámaságra emeltettek. — *Murasky* híres Lengyel Generál, a' *Pulawszky* által indittatott *Baari* conföderationnak egyik nevezetes tagja, a' ki mostan is az insurgensek mellé állott, a' múlt hólnapban el fogattatott *Pósenben*.

Günthner Pruzsziai Generál Majór, egy bizonyos királyi hirdetményt, melly a' Berlini udvar által el foglaltatott Lengyel tartományokban való törvényes igasságoknak további fenn tartását tárgyazza, tétetett közönségesse, mellyben a' többek közt ezek olvastatnak: „A' szükség kívánnya, hogy a' *Vistula* és *Narev* jobb partyain fekvő Lengyel tartományokban, nevezetessen a' *Zakrotzymeri*, *Ciechanowori*, *Prasnyschi*, *Mlawsi* és *Rozany* districtusokban, a' törvény és hazaszkásai szerént való biroi székek állitassanak fel

— hogy a' törvényes igasság az eddig gyakorlott törvények szerént szolgáltatson ki, mind addig, míg újabb rendelkezések fognak e' tárgyra nézve tétetni. A' Fels. Pruszfiai király egéizlen magára vállalta ezen tartományoknak védelmezését.

Lengyel Ország újabbi fel daraboltatása végett Igyüllés fog *Grodnában* tartatni — *Wilnában*, a' Lythvániai nagy Hertzegségnek fő városában egy törvényes Commissió fog fel állítani azoknak meg íteltetésekre, a' kik az utolsó Lengyel insurectionnak indító okai vóltanak. — Ugy hallatik, hogy néhány biztosok küldettek volna *Petersburgba* Kosciuskónak ki kérése és a' hazai törvények szerént lejendő meg büntetése végett.

Magyar Ország.

Posonból 14. Febr. E' folyó hólnapnak 14. ikén, Felséges koronás Fejedelmünknek Izületése napját, a' Posoni Nemes Káptalan, papi, hadi, és N. Vármegye Rendjeinek jelenlétében, a' Sz. Márton templomában, pompás Isteni szolgálattal inneplette meg.

Szatthmár Vármegyéből 19 ik Jan.

Clara dies Pauli bona tempora denotat anni,
Si fuerint nebulae, pereunt animalia quaeque,
Si fuerint venti, designant praelia genti,
Si nix aut pluvia: et sic fient tempora clara

Schola Salernitana.

az az:

Pál fordulásán ha ki tisztúl napja folyásán
Bőv azon esztendő, 's leszzen sok jóra keletendő;
Hogyha kerül köddel, meg halfz legelő örö-
köddel

És ha kerül széllel, vesz az ember hadba
veszéllyel

Essöz, vagy ha havaz, tele nem lesz a' ga-
bonás ház!

A' most el múlt Pál fordúlása napján, ezen sovány két utolsó sorra esett a' sors, melly nekünk (ha' ugyan hinni akarjuk) kevés jót jövedől; a' minthogy olly ifzonyú széllel elegyes hó esett nálunk ezen az egész napon, hogy az uttán is térdig és fellyebb is érő hó vala, azomban egyik helységből a' másikba harmad napig sem lehetett menni, és az üres szánat a' marha nem birta, mellyet tulajdon példámon tapasztaltam, a' midőn Sz. Pál napján, dél után, ki indulván a' városból bizonyos Vármegyebéli parantsolatnak végbe vételére, (mert akkor tulajdon bajomban meg sem mozdultam volna) allig mentem a' kert alá, 's ott kellett a' hóba rekednem szánástól egygyütt, és az ott hagyván az Ország úttyán, minden útra való eszközökkel egygyütt, más nap hat ökör erejével került vízfza az, úgy mondhatni, üres szán. — A' hó azolta is majd mindennap esik, és emlékezetünkre még olyan havat nem értünk, melly ha essövel, nem pedig lassan lassan, a' nap erejétől megyen el, olyan árviz léfzen belőle, hogy talán *Deucalion* idejében sem vólt nagyobb.

E' mellett, úgy el fogyott már is a' takarmányunk, hogy sok szorúlt ember szalmát is allig kaphat marhája táplálására, és a' ki kap, 8 vonás forintokon veszi meg ölet. — A' farkasok is mérgesebbek mint mászor, mert nem mezfze töllünk szánnal utazván egy ember, körül veszi egynekány farkas, kinél vala ugyan puska is, és egyet közzülök el lött, mellyet midőn szánnyába bé vetne, meg ijednek a' lovak a' lött farkastól, 's el marad a' gazda, kit is a' reá meg mérgelődött farkasok azonnal szerte széllyel szagattak.

Hidegek is olly mértékben uralkodnak, hogy sokakat a' hideg is meg vett az úton — *Antifanes* ugyan azt hazudta, hogy ő az északi tartományokban olly helyeken is járt, a' hol télben az

ember száján ki botsáttatott szó meg fagyott és tavaszszal enged ki, 's akkor hallatott a' hangja; de én igazán mondom, hogy nálunk most meg fagy a' szó, de ezzel a' különbséggel, hogy az úttán fagy meg, és a' házban enged ki, mert ott senkivel sem kívánunk most tereftsélni, hanem, ha ki mit akar, nem kívül, hanem a' házba mondja meg.

Elegyes Tudósítások.

A' Berlieni tudósítások szerént, nem Londonba, hanem Brunsvigiába ment a' Hollandiai helytartó fejedelem aszszony, a' menyje pedig, a' Pruszi királynak mostani feleségétől való leánya, oda, t. i. Berlinbe váratik. Ennyi egymással ellenkező hírek közt lehetetlen a' valóságot meghatározni — Az Oldenburgi kormány szék, kúriát küldvén Gr *Walvoden* Hannoveránus Generálhoz, arról akart értekezni, hogy bé fogják e' oda marsirozni a' Hannoverai seregek? — a' *Courir du Bas Rhin* nevű újság, melly a' békesség időkben Cliviában iratik, a' múlt esztendőben Weselbe által vitetett, most ismét *Bielefeldbe* fog vándorlani. — A' *Barco* nevet viselő huzár regementnek Obristlajtinántját *Barco Felix* urat, a' ki őseinek érdemeit tulajdon hadi virtusai által is, mind az elmúlt Török, mind a' jelenvaló Francia háborúban öreghitette, minden következő maradékaival együtt Báróságára emelte *Fels-Urunk*. — Egy Basiliái magános tudósításból olvassuk, hogy *Góltz* Prusziuszus Generál Lajtinánt, a' Berlieni udvarnak Baselbe a' békesség végett küldetett követje, hirtelen gyuladó nyavalyát kapván, a' múlt hónapnak végén meg holt.